GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 201
Title of the course: मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार
(Review of Marathi Grammar)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	व्याकरण म्हणजे काय याचे पूर्णपणे आकलन करून भाषा नीटनेटकी व्यवस्थीत व व्यवहारपयोगी बनविण्यासाठी व्याकरणाचा पुनर्विचार होणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	भाषेंमध्ये, लिहणे, वाचणे व बोलणे याचे यथायोग्य ज्ञान व्याकरणाच्या अभ्यासाद्वारे विद्यार्थ्यांना देणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: A) मराठी व्याकरण: स्थूल रूपरेषा I. वर्ण, शब्द, क्रियापद (आख्यात) व प्रयोग, II. वाक्य, विभक्ती (नावे व संख्या), श्रेयाकंन क्रमांक 2: B) मराठी व्याकरण: तात्त्विक विचार I. व्याकरणाच्या रचनेचे आणि अभ्यासाचे प्रयोजन काय? II. व्याकरणासाठी आधार भाषा कोणती- प्रमाण की बोली? III. मराठी व्याकरणाची परंपरा, IV. व्याकरणाचा पुनर्विचार आवश्यक आहे काय? V. संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणांच्या चौकटीत मराठीस बसविण्याच्या प्रयत्नांमुळे निर्माण झालेले प्रश्न श्रेयाकंन क्रमांक 3: C) वर्णविचार – मराठी वर्णमालेच्या पुनर्विचाराची आवश्यकता I. वर्णाचे उच्चारभेद II. स्वरांच्या ह्रं स्व-दीर्घत्वामागील तत्त्व III. वर्णांची संख्यानिश्चती IV. बाराखडीचे पूर्णापूर्णत्त्व D) शब्दजातिविचार- शब्दांची जातिनिश्चत I. नामाचे वेगवेगळे प्रकार मानावेत काय? II. सर्वनाम: ही स्वतंत्र जाती आहे काय? III. विशेषण: विकारी किंवा अविकारी? IV. क्रियाविशेषण व क्रियाविशेषण अव्यय ह्या जाती पृथक आहेत काय? V. शब्दयोगी व केवलप्रयोगी अव्यये ही शब्दजातीच्या प्रकारांत येतात काय?

	श्रेयाकंन क्रमांक 4: E) विभक्तिविचार I. विभक्ति प्रत्यावरून की अर्थावरून? II. विभक्तिंची संख्या व मतमतांतरे F) क्रियापदविचार (आख्यातविचार) व वाक्यविचार I. क्रियापदविचार हा काळ व अर्थावरून की प्रत्यायावरून? II. संयुक्त क्रियापद मानावे काय? III. शक्य व प्रयोजक हे स्वतंत्र क्रियापदावरून मानावेत काय? IV. प्रयोग किती मानावेत व का? V. कर्त्यांची व्याख्या VI. कर्म व पूरक यांमधील वेगळेपणा VII. मराठीच्या संदर्भात वाक्यपृथक्करण, वाक्यातील शब्द चालविणे व त्यांची युक्तायुक्तता
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. मराठी व्याकरण वाद आणि प्रवाद- कृष्ण श्री. अर्जुनवाडकर 2. मराठी व्याकरण: काही समस्या- प्र. ना. दीक्षित 3. मराठी व्याकरणचा इतिहास- कृष्ण श्री. अर्जुनवाडकर 4. मराठी व्याकरण-मो. रा वाळंबे 5. मराठी व्याकरणविवेक- म.ना आचार्य 6. मराठी व्याकरणाचा पुर्नविचास- अरविंद मंगरूळकर 7. मराठीचे व्याकरण - लीला गोविलकर 8. शास्त्रीय मराठी व्याकरण- मोरो केशव दामले 9. शुध्दलेखनविवेक - द. ना गोखले

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 202
Title of the course: आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (1818-1947)
(History of Morden Marathi Literature 1818-1947)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	इंग्रजाच्या आगमनानंतर सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक परिवर्तनाचे पडसाद मराठी साहित्यावर उमटले त्यामूळे आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास जाणून घेणे मराठी विषयांचे अध्ययन करणाऱ्यांे विद्यार्थ्यांना आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	1818-1947 या कालखंडातील प्रवाह व प्रवृतींचा परिचय देऊन मध्ययुगीन मराठी साहित्यापेक्षा आधुनिक साहित्याचे असलेले वेगळेपण स्पष्ट करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: मराठी साहित्य (अव्वल इंग्रजी कालखंड-1818-1885) I. आधुनिक मराठी साहित्याची पूर्वतयारी, II. नियतकालिके III. काव्यात्मक व कथनात्मक लेखन: नाटक व निबंध, IV. भाषांतरीत साहित्य श्रेयाकंन क्रमांक 2: मराठी साहित्य 1885-1920 I. केशवसुत व आधुनिक कविपंचक, II. हरिभाऊ आपटे आणि अन्य कादंबरीकार, III. कथा, नाटक, निबंध श्रेयाकंन क्रमांक 3: मराठी साहित्य 1920-1940 I. खाडेंकर- फडके युग व रविकिरण मंडळाचा काळ श्रेयाकंन क्रमांक 4: नवसाहित्याचा प्रारंभ I. नवतेचे वाङ् मयीन प्रयोजन II. नवकाव्य III. नवकथा
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. आधुनिक मराठी वाङमयाची सांस्कृतिक पाश् र्वभूमी- गो. म कुलकर्णी 2. काव्य आणि काव्यदोय- वासुदेव बळवंत पटवर्धन 3. नाट्यविर्मश – के. नारायण काळे 4. प्रदक्षिणा – खंड दुसरा 5. मराठी कथा: विसावे शतक, संपादक- के. ज पुरोहित आणि सुधा जोशी 6. मराठी कथा: संकल्पना व समीक्षा- सुधा जोशी

	7. मराठी कविता- 1920 ते 1945 एक चिकित्सक अभ्यास- सोमनाथ कोमरपंत 8. मराठी कविता: नवी वळणे- प्रकाश देशपांडे- केजरकर 9. मराठी कादंबरी- विसावे शतक- कुसुमावती देशपांडे 10. मराठी रंगभूमी- श्री. ना बनहट्टी 11. मराठी रोमॅण्टिक काव्यप्रतिभा- रमेश तेंडुलकर 12. मराठी वाङमयाचा इतिहास (भाग एक व दोन)- अ.ना देशपांडे 13. मराठी वाङमयाचा इतिहास-खंड 2- प्र. न जोशी 14. मराठी वाङमयाचा इतिहास-खंड 5- संपादक रा. श्री जोग, महाराष्ट्र साहित्य, पुणे 15. मराठी वाङमयाचा इतिहास-खंड 6- संपादक गो. म कुलकर्णी, मसाप,पुणे 16. वाङ मयेतिहास: सद्य: स्थिती आणि अपेक्षा- गो. म कुलकर्णी आणि द. दि पुंडे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 203
Title of the course: भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा
(Linguistics and Marathi Language)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्याच्या अभ्यासाच्या जोडीला भाषाविज्ञानाचा अभ्यास करणे आवश्यक आहे. मानवी ज्ञानप्रक्रिया, सांस्कृतिक जीवन, सामाजिक जीवन इत्यादी गोष्टी भाषेमुळे शक्य होत नसल्याने भाषाविज्ञान ह्या आंतरविद्याशाखीय अभ्यासशाखेची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्टे:	भाषिक साम्रगीचे संकलन, विश्लेषण, निरीक्षण, वर्गीकरण सिध्दांत इत्यादी. तांत्रिक कौशल्य शिकवणे. - भाषेच्या प्रादेशिक भेदांची कल्पना देणे. -भाषेच्या इतिहासाची मांडणी करणे. -भाषिक परिवर्तनाचे स्वरूप समजावून देणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: भाषाविज्ञान- स्वरूप, पध्दती व कार्य I. भाषाशास्त्र आणि भाशाविज्ञान या संज्ञातील साम्यभेद II. ध्वनिपरिवर्तन- आंतरिक व बाह्य कारणे, ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार, वैशिष्ट्ये III. अर्थमीमांसा किंवा शब्दप्रक्रिया- प्रकार, परिवर्तने व उदाहरणे श्रेयाकंन क्रमांक 2: ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे I. भाषाकुलसंकल्पना आणि जागतिक भाषांचे वर्गीकरण II. मराठीचे कालिक भेद-सोदाहरण तात्त्विक विवेचन श्रेयाकंन क्रमांक 3: वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे I. स्वनिमविचार II. पदिमविचार श्रेयाकंन क्रमांक 4: सामाजिक भाषाविज्ञान I. प्रमाणभाषा व बोली यांचे परस्पर संबंध II. मराठीचे प्रादेशिक भेद III. मराठीच्या बोली- सोदाहरण विवेचन
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण, भाषिक प्रयोगशाळा इत्यादी
संदर्भ ग्रंथ-	1. अर्वाचीन मराठी: एक भाषावैज्ञानिक अभ्यास- रमेश धोंगडे 2. आधुनिक भाषाविज्ञान: सिध्दांत व उपयोजन- मिलिंद मालशे 3. बेलभाषा- सुमन बेलवलकर 4. भयंकर सुंदर मराठी भाषा- द. दि. पुंडे 5. भाषा आणि संस्कृती- ना.गो कालेलकर

	6. भाषा: इतिहास व भूगोल- ना. गो कालेलकर 7. भाषाविज्ञान व मराठी भाषा- अनिल गवळी 8. भाषाविज्ञान: वर्णनात्मक व ऐतिहासिक संपादक. स.गं. मालशे, हे.वि इनामदार व अंजली सोमण 9. भाषाशास्त्रविचार- र.वा. मंचरकर 10. मध्यमा- अशोक केळर 11. मराठीचा भाषिक अभ्यास: संपादक मु. श्री कानडे 12. मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र– र. रा. गोसावी 13. मराठीच्या प्रमाणभाषेचा स्वरूप– सुहासिनी लद्दू 14. वर्णनात्मक भाषाशास्त्र: स्वरूप व पध्दती- कल्याण काळे व अंजली सोमण 15. वैखरी- अशोक केळकर 16. समाजभाषाविज्ञान- रमेश वरखेडे 17. सामाजिक भाषाविज्ञान- प्रभाकर जोशी व चारूता गोखले 18. सुलभ भाषाविज्ञान– द. दि. पुंडे

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 204

Title of the course: आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (1947-2015)

(History of Morden Marathi Literature 1947-2015)

Number of credits:4 **Number of hours: 48**

Marks: 100 **w. e .f. 2018-2019**

आवश्यकता:	स्वात्र्योत्तर काळात झालेले सामाजिक, राजकीय स्थित्यंतराचे पडसाद मराठी साहित्यावर उमटले त्यामूळे आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास जाणून घेणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	1947-2015 या कालखंडातील लेखकांचा व त्यांच्या साहित्यकृतींचा संक्षिप्त परिचय देऊन या कालखंडातील प्रवाह व प्रवृत्तींचे अध्ययन करणे
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: कविता श्रेयाकंन क्रमांक 2: कथा व कादंबरी श्रेयाकंन क्रमांक 3: नाटक श्रेयाकंन क्रमांक 4: साहित्यविचार
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
संर्दभ ग्रंथ-	1. 1960 नंतरची मराठी कविता- उज्जवला मेहेंदळे 2. आधुनिक मराठी कविता (अरविंद देशपांडे गौरवग्रंथ)- अक्षय कुमार काळे 3. कविता- निशिकांत मिरजकर 4. कवितेविषयी- डहाके 5. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंवरी-किशोर सानप खोले 6. गोमंतकीय मराठी कादंबरी- विद्या प्रभूदेसाई 7. निळी पहाट- रा. ग जाधव 8. मराठी कांदबरी चिंतन आणि समीक्षा- चंद्रकांत बंदिवडेकर 9. मराठी वाङमयाचा इतिहास (खंड सातवा) संपादक गो.म कुलकर्णी, मसाप पुणे 10. मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप (1950 -1975) संपादक पवार व हातकणंगलेकर 11. महाराष्ट्र साहित्य पत्रीका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी 1987 12. समकालीन मराठी साहित्य (डॉ. वि. बा प्रभूदेसाई गौरवग्रंथ, साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर) 13. साहित्य: ग्रामीण व दलित (मदन कुलकर्णी गौरवग्रंथ)- ईश्वर नंदपुरे

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRC- 205
Title of the course: साहित्य सिध्दांत
(Theory of Literature)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्यशास्त्राला फार प्राचीन व श्रेष्ठ परंपरा लाभलेली आहे. या परंपरेला जे साहित्यशास्त्रीय सिध्दांत मांडले आहे, त्या साहित्यविषयक मूलभूत प्रश्नांचे आकलन विद्यार्थ्यांना करून देऊन साहित्याचा अभ्यास अधिक समृध्द करण्यास या पाठ्यक्रमाची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्टे:	साहित्यसिध्दांताच्या ह्या पाठ्यक्रमाचे महत्त्व म्हणजे वेगवेगळ्या सिध्दांताचे, संकल्पनेचे आणि साहित्यसिध्दांत विषयक विचारांचे परिष्कृत रूप विद्यार्थ्यांना सुत्ररूपाने समजावून देणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: साहित्याची प्रकृती I. ललित व ललित्तेतर साहित्य II. साहित्यकृतीतील कलात्मकता व रंजकता III. साहित्यनिर्मिती व आस्वाद यांतील कल्पनाशक्तीचे कार्य IV. साहित्याचा परिणाम: विविध सिध्दांत V. भावनाजागृत्ती सिध्दांत- कॅथार्सिस वप्रेरणा संतुलनचा सिध्दांत व रससिध्दांत VI. ज्ञानात्मक सिध्दांत VII. नैतिक परिणाम VIII. वाचक- प्रतिसाद सिध्दांत श्रेयाकंन क्रमांक 2: साहित्याचे प्रयोजन (भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्राच्या आधारे) श्रेयाकंन क्रमांक 3: साहित्यातील प्रवृत्ती व विचारसरणी I. अतिवास्तववाद II. सौंदर्यवाद III. वास्तववाद IV. अतिवास्तववाद V. अस्तित्ववाद VI. आधुनिकवाद श्रेयाकंन क्रमांक 4: साहित्याचे मूल्यमापन
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र (भाषांतर- गो.वि. करंदीकर) 2. कविता आणि प्रतिमा (कल्पनाशक्तीचे कार्य, पृष्ठांक 45-47)- सुधीर रसीळ 3. छांदसी- पुरूषोत्तम शिवराम रेगे

---

	4. पाश्चात्य साहित्यशास्त्र: सिध्दांत व संकल्पना- सुरेश धायगुडे 5. मराठी भाषा आणि शैली- रमेश धोंगडे 6. मार्क्सवादी साहित्यविचार- के.रं. शिरवाडकर 7. मूल्यसंकल्पना आणि साहित्यविचार, डॉ. बाळकृष्ण कवठेकर गौरवग्रंथ (संपादक. प्रकाश मेदकर) 8. मूगजळाच्या लाटा-मनोहर नाईक 9. वाङ् मयीन आकलन- रा.ग जाधव 10. वाङ् मयीन वाद: संकल्पाना आणि स्वरूप -संपादक- सीताराम रायकर, आनंद यादव, पंडित टापरे, द.दि.पुंडे 11. वाङ् मयीन शैली आणि तंत्र- संपादक म.द. हातकणंगलेकर 12. समीक्षेची नवी रूपे- गंगाधर पाटील 13. साहित्य स्वरूप व समीक्षा- वा.ल कुळकर्णी 14. साहित्य: अध्यापन व प्रकार (वा.ल कुलकर्णी गौरवग्रंथ)- संपादक श्री.पु. भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेंडुलकर, अंजली कीर्तने 15. साहित्यवेध- के.रं.शिरवाडकर 16. साहित्यशास्त्र: स्वरूप व समस्या- वसंत पाटणकर 17. साहित्यसिध्दांत (भाषांतर सखाराम गंगाधर मालशे)- रेने वेलेक आणि ऑस्टीन वॉरेन 18. साहित्याची भाषा-भालचंद्र नेमाडे 19. साहित्याचे तत्त्वज्ञान- वि.ना. ढवळे 20. साहित्याचे संदर्भ- हरिश्चंद्र थोरात 21. साहित्यातील संप्रदाय-रा.शं.वाळिंबे 22. सौंदर्य आणि साहित्य- बाळकृष्ण सीताराम मर्ढेकर

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 206

Title of the course: विशिष्ट साहित्यप्रकाराचा अभ्यास(आत्मचरित्र)

(A Form of Literature) (Autobiography)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्याच्या अध्यपनामध्ये कोणत्याही साहित्यप्रकारचा सैध्दांतिक अभ्यास करणे आवश्यक ठरते
उद्दिष्टे:	या विषयामध्ये आत्मचरित्र या प्रकाराचे स्वरूप सांगणे, तसेच मराठीतील काही आत्मचरित्राचा अभ्यास करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराची संकल्पना I. चरित्र आणि आत्मचरित्र II. आत्मचरित्रलेखनाची परंपरा III. आत्मचरित्राची लेखनवैशिष्ट्ये IV. आत्मचरित्रांचे मूल्यमापन श्रेयाकंन क्रमांक 2: I. आत्मवृत्त- महर्षी धोंडो केशव कर्वे II. आमचा बा आनी मी- नरेंद्र जाधव श्रेयाकंन क्रमांक 3: I. लेखक आणि माणूस- श्री. ना पेंडसे II. बलुतं- दया पवार श्रेयाकंन क्रमांक 4: I. जीणं आमुचं- बेबी कांबळे II. रास- सुमा करंदीकर
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. आत्मचरित्र- आलोचना, ऑक्टोबर, (1974) गो. म. कुलकर्णी 2. आधुनिक मराठी वाङ मयाचा इतिहास, खंड-2– अ.ना देशपांडे 3. चरित्र- आत्मचरित्र- अ.म. जोशी 4. चरित्र- आत्मचरित्र- सदा कर्हा डे 5. दलित स्वकथने- आरती कुसरे कुलकर्णी 6. स्त्रियांचे आत्मचरित्र- विमल भालेराव

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 2067

Title of the course: दोन मध्ययुगीन मराठी लेखकांचा अभ्यास

(A Study of Two Medieval Authors)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	मराठी साहित्याला लाभलेल्या मध्ययुगीन साहित्यकृतीचा आशय व आकृतीबंधाच्यादृष्टीने विचार करणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	मध्ययुगीन साहित्य, समाज भाषा, प्रयोजन याचा विचारविर्मश करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन 1 व 2 सर्मथ रामदास विवेक दर्शन (संत रामदास, साहित्य अकादमी प्रकाशन) श्रेयाकंन 3 व 4 कृष्णदासशामा विरचीत "श्री कृष्णचरित्रकथा"
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. ऐसी हे सर्मथ पदवी, अशोक प्रभाकर कामत 2. पाच भक्तिसंप्रदाय- र.रा. गोसावी 3. पाच संतकवी- शं.गो. तुळपुळे 4. मध्ययुगीन संत साहित्य काही आयाम- यु. म पठाण 5. मध्ययुगीन संतसाहित्य काही आयाम- यु. म. पठाण 6. मराठी वाङ मयाचा इतिहास (खंड 1) (आरंभापासून इ.स. 1350 पर्यंत) संपा. शं.गो. तुळपुळे. 7. महाराष्ट्र सारस्वत – वि. ल. भावे 8. राजगुरू सर्मथ रामदास, शं. दा. पेंडसे 9. रामदास वाङ मय आणि कार्य, न.र. फाटक 10. श्री समर्थ चरित्र, न.र. फाटक 11. श्रीसमर्थ आणि समर्थ संप्रदाय, अ.ब. कोल्हटकर, र.रा गोसावी 12. समर्थाचे पदवाङ मय- र.रा. गोसावी 13. सर्मथ रामदासविरचीत मनाचे श्लोक, र.रा. गोसावी

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRC- 208

Title of the course:

एका आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास(बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर)

(A Study of Morden Marathi Author) (Balkrishna Dattatreya Satoskar)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	वाङ् मयाच्या आकलनासाठी व वाङ् मयविषयक जाणिव वाढविण्यासाठी एका सम्रग लेखकाचा साहित्यविषयक दृष्टीकोण समजणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	एका लेखकाच्या साहित्यकृतींचा सर्वांगाने अभ्यास करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: I.अभिराम II.जाई श्रेयाकंन क्रमांक 2: I. प्रीतीची रीत व इतर कथा II. तारांबळ नाटक श्रेयाकंन क्रमांक 3: I.द्राक्षांच्या देशात (1944) II.पारिसचे भविष्य/ युलिसिसचा प्रवास (1946) श्रेयाकंन क्रमांक 4: I. संशोधनपर साहित्यकृतींचा परामर्ष II. प्रकाशक म्हणून मराठी वाङ् मयासाठी केलेले योगदान
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. अर्वाचीन गोव्याचा इतिहास खंड 1 ते 3 (1987) 2. ओडिसी अर्थात ओडिसिअसचा प्रवास 3. गोमंतक प्रकृती आणि संस्कृती खंड 1 (1979) 4. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (1975) 5. ग्रंथ वर्गीकरण तात्त्विक (1960) 6. जाई (1962) 7. बादसायन (1993) 8. बा.द. सातोस्कर स्मृतीग्रंथ- सुरेश वाळिंबे 9. मराठी मासिकांचे पहिले शतक (1986)

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRo- 201
Title of the course: लोकसाहित्याचा अभ्यास
(A Study of Folk Literature)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	प्राचीन काळापासून भारतीय लोकजीवनामध्ये निर्माण झालेली लोकवाङ् मयाची परंपरा जाणून घेण्याच्या दृष्टीने या विषयाची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्टे:	लोकसाहित्यामध्ये असलेल्या अनेक प्रकारांचा तसेच त्याच्या आविष्कारांच्या स्वरूपलक्षणांची चर्चा या विषयामध्ये करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: लोकसाहित्याची संकल्पना, प्रकार व वैशिष्ट्ये A. संस्कृतीचे प्रकार: I. आदिम संस्कृती II. लोकसंस्कृती III. नागर संस्कृती IV. जनप्रिय संस्कृती V. भक्तिसंस्कृती B. लोकसाहित्याच्या निर्मितीत स्त्री वर्गाचा सहभाग C. लोकसाहित्यातील समाजजीवन आणि संस्कृतीचे दर्शन D. लोकोक्ती श्रेयाकंन क्रमांक 2: लोकसाहित्य अभ्यासाच्या पध्दती आणि अभ्यास परंपरा श्रेयाकंन क्रमांक 3: महाराष्ट्रीय व गोमंतकीय लोकसाहित्याचा स्थूल परिचय श्रेयाकंन क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके I. काणी काणी कोतवा- पांडुरंग फळदेसाई II. गोव्यातील धालो- वसुधा माने III. दगडी जात्याच्या रेशमी गळा- भगवंत देशमुख IV. मराठी लोककथा- मधुकर वाकोडे
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. कोकणचा दशावतार- उदय खानोलकर 2. कोकणी लोकगीते- प्र. श्री नेरूरकर 3. गोमंतकीय लोकलला- विनायक खेडेकर 4. मराठी लोककथा: स्वरूपमीमांसा-वैदेही कोळेकर

	5. मौखिकता आणि लोकसाहित्य- मधुकर वाकोडे आणि सुषमा करोगल 6. रूपड्यांची रूपकथा- ज. स सुखठणकर 7. लोककलानंद- विनायक विठ्ठल फडते- आखाडकर 8. लोकनाट्याची परंपरा- वि. कृ जोशी 9. लोकपरंपरेतील स्त्री प्रतिभा- प्रभाकर मांडे 10. लोकलला: दशावतार 11. लोकसंस्कृतीचे अंत:प्रवाह- शरद व्यवहारे 12. लोकसरिता- विनायक खेडेकर 13. लोकसाहित्य: भाषा आणि संस्कृती- सरोजिनी बाबर 14. लोकसाहित्यकोश- सरोजिनी बाबर, वसंत दावतर व प्रभाकर मांडे 15. लोकसाहित्यमीमांसा (भाग एक व दोन)- विश्वनाथ शिंदे 16. लोकसाहित्याची रुपरेषा– दुर्गा भागवत 17. लोकसाहित्याचे मूलधन- काकासाहेब कालेलकर व वामनराव चोरघडे 18. लोकसाहित्याचे स्वरूप- प्रभाकर मांडे 19. स्त्रीजीवन- साने गुरूजी

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRo- 202

Title of the course: गोमंतकीय मराठी साहित्य

(Goan Marathi Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	गोमंतकाच्या भाषिक, सांस्कृतिक व साहित्यीक वारसा जपणे ही आपल्या काळाची गरज आहे.
उद्दिष्टे:	गोमंतकातील वेगवेगळया साहित्यकृतींच्या अभ्यासाद्वारे गोमंतकीय वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: आभाळवाटा- शंकर रामाणी श्रेयाकंन क्रमांक 2: महापर्व- सं. शं. देसाई श्रेयाकंन क्रमांक 3: आठवणी माझ्या कारावसाच्या- पा.पु. शिरोडकर श्रेयाकंन क्रमांक 4: आज इथे तर उद्या तिथे-उषा पाणंदीकर
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. आजचा व कालचा गोमंतक- धी गोवा हिंदू असोसिएशन 2. गोमंतकीय मराठी वाङ् मयाचा इतिहास (खंड-2)- संपादक एस.एस. नाडकर्णी, सो.द कोमरपंत 3. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे आधुनिक शिल्पकार- बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर 4. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (खंड 1)-बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर 5. गोमंतशारदा- सं. रामदास प्रभू 6. भारतकार हेगडे देसाई यांचे निवडक लेख खंड 1 व 2- संपादक शशिकांत नार्वेकर

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRo- 203
Title of the course: भाषांतरविद्या: सिध्दांत व उपयोजन
(Translation: Theory and Application)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	आजच्या युगात भाषांतरविद्यचे कौशल्य असणे हे महत्वाचे आहे.
उद्दिष्टे:	भाषांतरामध्ये भाषांतरविषयीची कौशल्ये सांगून भाषांतराचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: भाषांतर: स्वरूप आणि उदिष्टे I. भाषांतराची आवश्यकता व महत्त्व II. भाषांतर: शास्त्र की कला? श्रेयाकंन क्रमांक 2: भाषांतरप्रक्रिया I. भाषांतरसंहितेचे स्वरूप, मूळ संहितेचे पुनर्घटन II. स्रोतसंहितेचे अर्थग्रहण, विश्लेषण, अर्थांतरण व अर्थसंप्रेषणक्षमता III. भाषातंरप्रक्रियेतील समस्या IV. भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर, शाब्दिक अनुवाद व भावानुवाद श्रेयाकंन क्रमांक 3: भाषातंर व भाषातंरकार I. भाषांतराची विविध क्षेत्रे व प्रकार II. कार्यालयीन: वैज्ञानिक, तांत्रिक, विज्ञापने III. साहित्यिक: गद्य-पद्य, वैचारिक, अन्य प्रकार IV. भाषांतराची साधने: कोशवाङ मय, परिभाषा, पर्यायी शब्दकोश, संगणक V. भाषांतराचे गुण श्रेयाकंन क्रमांक 4: उपयोजनासाठी विद्यार्थ्याकरवी स्वाध्याय व निबंधलेखन
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संर्दभ ग्रंथ-	1. कवितेचे भाषांतर- दिलीप चित्रे (आलोचना, 27.5 जानेवारी 1989) 2. कवितेचे भाषांतर- दिलीप चित्रे (नवभारत, 36.7, एप्रिल 1983) 3. तौलनिक साहित्यभ्यास- वसंत बापट 4. भाषांतर- सदा कर्हाेडे 5. भाषांतर: काही प्रश्न- विलास सारंग (सत्यकथा, सप्टेंबर,1974)

	6. भाषांतर: शास्त्र की कला?- म.वि पाठक व रजनी ठकार 7. भाषांतरमीमंसा- संपादकःकल्याण काळे, अंजली सोमण 8. भाषांतराचे काही प्रश्न- विलास सारंग (सत्यकथा, ऑगस्ट,1974) 9. भाषातंराचे भाषावैज्ञानिक पैलू- रोमान याकोबसन (भाषांतरकारःमिलिंद मालशे, भाषा आणि जीवन,10,03, पावसाळा,1992) 10. ललित साहित्याचे भाषातंर एक यक्षप्रश्न-लीला अर्जुनवाडकर (भाषा आणि जीवन,10,03, पावसाळा,1992) 11. साहित्यसूची (भाषांतर विशेषांक), दिवाळी 1989 साहित्य-सेतू (साहित्याचे भाषांतर एक अभ्यास)- एल.एस. देशपांडे 12. साहित्याची भाषा- भालचंद्र नेमाडे

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 205

Title of the course: 17 व्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास

(A Study of 17th century Goan Christian Marathi Literature)

Number of credits:4 **Number of hours: 48**

Marks: 100 **w. e .f. 2018-2019**

आवश्यकता:	गोव्याचा भाषिक व सांस्कृतिक इतिहास या दृष्टीने ख्रिस्ती धर्मोपदेशकांनी लिहलेल्या या वाङ् मयाचा अभ्यास करणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	ख्रिस्ती साहित्याचा ऐतिहासिक वाङ् मयीन व भाषिक अभ्यासाच्या दृष्टीने विचार करणे -पोर्तुगीज पूर्वकालिन व पोर्तुगीजकालीन ग्रंथसंपदा जाणून घेणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: I. मराठीतील ख्रिस्ती वाङ् मयाची पूर्वपीठिका आणि परंपरा II. ख्रिस्ती मिशनर्यां०नी मराठी वाङ् मयात घातलेली भर श्रेयाकंन क्रमांक 2: I. ख्रिस्ती मराठी वाङ् मयविषयक संशोधन कार्याचे स्वरूप II. ख्रिस्ती मराठी वाङ् मयविषयक संशोधक श्रेयाकंन क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके I. क्रिस्ताचे यातनागीत संपादक – प्रा. अ. का प्रियोळकर II. क्रिस्ताच्या वधस्तंभारोहणाची प्रसंगीचे विळाप संपादक- डॉ. वि. बा. प्रभुदेसाई श्रेयाकंन क्रमांक 4: I. सांतु आंतोनिची जीवीत्वकथा पाद्री आतोंनियु द सालादाङ्य II. फादर सिमांव गॉमिशविरचित 'सर्वेश्वराचा ज्ञानोपदेश' संपादक- डॉ. वि. बा. प्रभुदेसाई
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. Goan Christian Marathi Vilapika during the 17th century – S.M Tadkodkar 2. कोंकणमित्र (दिवाळी अंक,1966) मांडवी (ऑगस्ट, 1969) 3. ख्रिस्ती मराठी वाङ् मय - गं. ना. मोरजे 4. गोमंतकीय क्रिस्त्यांची मराठी परंपरा- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 5. गोमंतकीय मराठी वाङ् मयाचा इतिहास (खंड-1)- सं. वि. बा प्रभूदेसाई, रवींद्र घवी 6. जेजुइतांचे मराठी वाङ् मय कार्य (ओझरती ओळख) - प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 7. पाद्री थॉमस स्टीफन्स आणि त्याचे ख्रिस्तपुराण- स.गं. मालशे 8. फ्रेंच कवींनी लिहलेली मराठी पुराणे- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर 9. मराठी वाङ् मयाचा इतिहास, खंड 4– प्रा. अ. ना देशपांडे 10. सतराव्या शतकातील गोमंतकीय बोली- वि. बा प्रभूदेसाई 11. सांतु आंतोनिची अर्चया- प्रा. अनंत काकबा प्रियोळकर

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 206

Title of the course: साहित्याचा समाजशास्त्रीय अंगाने अभ्यास

(Sociological Study of Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	साहित्य हे सामाजिक व्यवस्थांशी जोडलेले असल्याने साहित्याचा सामाजिक अंगाने अभ्यास करणे महत्वाचे ठरते.
उद्दिष्टे:	साहित्यातील वैचारिकता, मूल्ये, शैली, भाषा, तंत्रे इत्यादींचा सामाजिक संदर्भ तपासून पाहणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: साहित्य व समाजशास्त्र I. साहित्याच समाजशास्त्र स्वरूप आणि हेतू II. सामाजिकता, कलामूल्ये व जीवनमूल्ये श्रेयाकंन क्रमांक 2: साहित्य व साहित्याची सामाजिकता I. लेखकनिष्ठ विचार II. वाचकनिष्ठ विचार III. दलित व ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा व स्वरूप श्रेयाकंन क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके I.नवी मळवाट (कवितासंग्रह)- शरदचंद्र मुक्तिबोध II.ओझ (कथासंग्रह)- विठ्ठल गावस श्रेयाकंन क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके I.धग (कादंबरी)- उध्दव शेळके II.देवनवरी (नाटक)- प्रेमानंद गज्वी
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. साहित्य आणि समाज- संपादक नागनाथ कोत्तापल्ले (गो.मा. पवार गौरवग्रंथ) 2. साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ- रा. ग. जाधव 3. साहित्य व संदर्भ- सदा कर्हागडे 4. साहित्य, समाज व संस्कृती- वसंत आबाजी डहाके 5. साहित्याचे सामाजिक संदर्भ- हरिश्चंद्र थोरात

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 207
Title of the course: संशोधन पध्दती व तंत्र
(Research Methodologies and Techniques)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	वाङ् मयाचा अभ्यास करताना त्यावर संशोधन होणे आवश्यक असते. त्यामुळे त्यावरील संशोधन पध्दती व तंत्र याचे ज्ञान करून देणे पाठ्यक्रमात आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	-विद्यार्थ्यांना संशोधनाचे स्वरूप सांगून त्यामागील शास्त्रीय पध्दतीचे ज्ञान करून देणे -साहित्य संशोधनाची व्याप्ती दर्शविणे
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक A: संशोधनाची संकल्पना I. परिचय, परीक्षा, संशोधन साम्यके II. वैज्ञानिक, सामाजिक व साहित्यिक संशोधन यांतील साम्यभेद, III. साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्याचा इतिहास यांतील परस्पर संबंध, IV. संशोधनाची विविध क्षेत्रे साहित्यकृती, लेखक व साहित्यप्रकार श्रेयाकंन क्रमांक B: वाङमयीन कालखंडाच्या संशोधनाचे स्वरूप I. प्राचीन काल II. अर्वाचीन काल व III. लोकसाहित्याचे संशोधन श्रेयाकंन क्रमांक C: साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्येइतिहास यातील परस्परसंबंध I. साहित्यसंशोधनाच्या विविध पध्दती आणि अभ्याससाधने, II. पाठचिकित्सा व साधनचिकित्सा, III. ऐतिहासिक कागदपत्रे, शिलालेख, ताम्रपट, चक्रमुदित प्रती, छायाप्रती, IV. स्क्रूमपट, संगणक यंत्रादींचा विचार श्रेयाकंन क्रमांक 4: शोधनिबंधाची सिध्दता I. साधनसामुग्रीची सिध्दता II. लेखन III. तळटिपांचे माहात्म्य IV. शोधनिबंधलेखनाची सिध्दता
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. Elements of Research, Prentice-Hall, Mew York,1954- F.L Whitney 2. दमयंती स्वयंवर (1935)- प्रा. अ. का प्रियोळकर 3. प्राचीन भारतीय लिपीमाला- राबबहादूर पंडित गो.हि. ओझा (मराठी अनुवाद्लक्ष्मी नारायण) 4. भाषा व साहित्य संशोधन (खंड 1 ते 3) संपादक वसंत जोशी (महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे)

---

	5. मराठी बखर गद्य – गं.ब. ग्रामोपाध्ये 6. मराठी बखर- र.वि. हेरवाडकर 7. मराठी संशोधन विद्या- उषा माधव देशमुख 8. वाङमयीन विद्ववत्ता – दु. का संत 9. संशोधकाचे मित्र (भाग पहिला)- ग.ह खरे 10. संशोधन पध्दती, प्रक्रिया, अंतरंग- दु. का संत 11. संशोधन स्वरूप व पध्दती- सदा कर्हाडे 12. संशोधन: व्याप आणि विस्तार, भाषा आणि साहित्य संशोधन, भाग तीन, मसाप, पुणे 13. संशोधन: स्वरूप आणि पध्दती- सु.रा चुनेकर आणि रंगनाथ पठारे (संपादित) 14. साधनचिकित्सा- वा.सी बेंद्रे 15. साहित्यशोधणी- उषा माधव देशमुख 16. साहित्यसमीक्षा आणि पारिभाषिक संज्ञा- वसंत दावतर 17. सूचींची सूची- सु.रा चुनेकर

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 208

Title of the course: विज्ञान साहित्य

(Science Fiction in Marathi)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	पारंपरिक जाणिवेपेक्षा आधुनिक युगातील नव्या तंत्रज्ञानाची सांगड साहित्यामध्ये कशा घातली आहे याचा विचार करण्याची आवश्यकता आहे.
उद्दिष्टे:	विज्ञानाचा साहित्यामध्ये झालेला आविष्कारांचे स्वरूप तपासून पाहणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: विज्ञानसाहित्य: स्वरूप व इतिहास I. विज्ञानसाहित्याची संकल्पना II. विज्ञानसाहित्याची मराठी परंपरा III. विज्ञानसाहित्य आणि साहित्यसमीक्षा श्रेयाकंन क्रमांक 2: पाठ्यपुस्तके: I. एप्सिलॉन - शिरीष गोपाळ देशपांडे (कवितासंग्रह) II. मृत्युदूत - निरंजन घाटे (कथासंग्रह) श्रेयाकंन क्रमांक 3: I. आकाशभाकिते - सुबोध जावडेकर (कथासंग्रह) II. व्हायरस - जयंत नारळीकर (कादंबरी) श्रेयाकंन क्रमांक 4: I. आघात - बाळ फोंडके (कादंबरी) II. विल्पवा - अरूण साधू (कादंबरी)
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. विज्ञानसाहित्य आणि संकल्पना- संपादक द. दि कुलकर्णी व निरंजन घाटे 2. मराठी विज्ञानसाहित्य– संपादक – म.सु. पगारे 3. युगवाणी, ऑगस्ट 1984 4. युगवाणी, मे 1985

GOA UNIVERSITY
DEPARTMENT OF MARATHI
Course code: MRO- 210
Title of the course: दलित साहित्यांचा अभ्यास
(A Study of Dalit Literature)
Number of credits:4 Number of hours: 48
Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता:	मराठी साहित्यक्षेत्रात आशयाच्या व भाषेच्या दृष्टीने महत्वाचा ठरलेला हा प्रवाह अभ्यासणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे:	पारंपरिक समाजव्यवस्थेपासून उपेक्षित राहूनही साहित्यामध्ये आपल्या वेगळ्या प्रकाराच्या निर्मितीची जाणिव करून देणार्याथ वेगवेगळ्या जाती-जमातींमधील वैशिष्ट्यांची ओशख करून देणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयाकंन क्रमांक 1: दलित साहित्य: संकल्पना, प्रेरणा व प्रयोजन श्रेयाकंन क्रमांक 2: दलित साहित्यातील विविध वाङ् मयप्रकारांचा विकास श्रेयाकंन क्रमांक 3: पाठ्यपुस्तके I. विद्रोही कविता – संपादक: केशव मेश्राम II. माकडीचा माळ- अण्णाभाऊ साठे श्रेयाकंन क्रमांक 4: पाठ्यपुस्तके I. तृतीय रत्न- ज्योतिबा फूले (संपादक दत्ता भगत) II. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवडक लेख- गंगाधर पानतावणे
अध्यापन पध्दती:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईंट सादरीकरण इत्यादी.
संदर्भ ग्रंथ-	1. अक्षर भाकिते- केशव मेश्राम 2. ग्रामीण- दलित साहित्य चळवळ आणि समीक्षा- मधुकर मोकाशी 3. दलित रंगभूमी आणि नाट्य चळवळ- मधुकर मोकाशी 4. दलित साहित्य: आजचे क्रांतिविज्ञान- बाबुराव बागूल 5. दलित साहित्य: एक अभ्यास-अर्जुन डांगळे 6. दलित साहित्य: एक आकलन- बाळकृष्ण कवठेकर 7. दलित साहित्य: दिशा आणि दिशांतर- दत्ता भगत 8. दलित साहित्य: प्रवाह व वाद- अविनाश सांगोलेकर 9. दलित साहित्य: प्रवाह व प्रतिक्रिया- संपादक गो. म. कुलकर्णी 10. दलित साहित्य: वेदना व विद्रोह- भालचंद्र फडके 11. दलित साहित्याचा अभ्यास- म. सु. पगारे 12. दलित साहित्याचे निराळेपण- प्रभाकर मांडे 13. निळी पहाट- रा.ग. जाधव 14. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी, 1987 15. विदुषक (नाटक)- प्रभाकर दुपारे 16. साहित्य: ग्रामीण आणि दलित (मदन कलकर्णी गौरवग्रंथ- ईश्वर नंदपुरे)

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 217

Title of the course: मराठीतील ऐतिहासिक साहित्याचा अभ्यास

(Historic literature in Marathi)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता	विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक साहित्याचे महत्त्व समजणे आवश्यक आहे. मराठी ऐतिहासिक साहित्यातील परंपरा जाणून घेणे गरजेचे आहे.
उद्दिष्टे	इतिहास व ऐतिहासिक मराठी साहित्याचा सहसंबंध अभ्यासणे
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन १ : ऐतिहासिक साहित्य, संकल्पना व स्वरूप. श्रेयांकन २ : मराठीतील ऐतिहासिक साहित्याची परंपरा श्रेयांकन ३ : (नाटक) इथे ओशाळला मृत्यू – वसंत कानेटकर, पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे. श्रेयांकन ४ : (कादंबरी) सत्तावनचा सेनानी – वसंत वरखेडकर, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.
अध्ययन पध्दती	व्याख्यान, पावर पॉईंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर,नाटक–चलचित्र
संदर्भ ग्रंथ	१. राजवाडे लेखसंग्रह, भाग १, संपा. लक्ष्मणशास्त्री जोशी, साहित्य अकादमी, दिल्ली. २. भारतीय इतिहासाची मुलतत्त्वे, संपा. वि. का. राजवडे, विद्यासेवक, पुणे. ३. इतिहास स्वरूप आणि अभ्यास, हेन्री स्टील कॉमेजर, अनु. वळसंगकर, कृ. ना. मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई. ४. बंदिवडेकर, चंद्रकांत, मराठी कांदबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे ५. छत्रपती संभाजीमहाराजांची पत्रे, संपा. शिवदे, सदाशिव, स्नेहल प्रकाशन, पुणे. ६. कुळकर्णी, अरविंद, साहित्यविचार, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे. ७. हेरवाडकर, रघुनाथ, मराठी बखर, व्हीनस प्रकाशन, पुणे. ८. सानप, किशोर, मराठी कादंबरी: नव्या दिशा, निर्मल प्रकाशन, नांदेड. ९. इनामदार, ना. सी., हरिनारायण आपटे व्यक्ती आणि वाङ्मय, आर्यभूषण प्रकाशन, पुणे. १०. देशपांडे, कुसुमावती, मराठी कादंबरी – पहिले शतक, मुंबई मराठी साहित्य संघ, मुंबई. ११. आठवले, सदाशिव, इतिहासाचे तत्त्वज्ञान, प्रज्ञा शाळा मंडळ, वाई. १२. कुलकर्णी, भीमराव, ऐतिहासिक नाटके, जोशी लोखंडे प्रकाशन, पुणे.

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 218

Title of the course: उपयोजित समीक्षा

Applied Criticism

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता	समीक्षा आणि साहित्य यांचा परस्पर संबंध अभ्यासणे आवश्यक असल्याने उपयोजनाच्या अंगाने समीक्षा व्यवहाराची ओळख होणे गरजेचे आहे.
उद्दिष्टे	समीक्षाव्यवहारात नव्या संकल्पनांचा अभ्यास तसेच साहित्याचे उपयोजन विद्यार्थ्यांना समजून सांगणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन १ : समीक्षेचे प्रकार आणि पध्दती श्रेयांकन २ : समीक्षा पध्दतीचे उपयोजन १. समाजशास्त्रीय समीक्षा २. स्त्रीवादी समीक्षा ३. मानसशास्त्रीय समीक्षा ४. आदिबंधात्मक समीक्षा ५. रूपवादी समीक्षा ६. काव्यात्म समीक्षा श्रेयांकन ३ : बॅरिस्टर – जयवंत दळवी सुहृदगाथा – पु. शि. रेगे श्रेयांकन ४ : आहे हे असे आहे – गौरी देशपांडे राघववेळ – नामदेव कांबळे
अध्ययन पध्दती	व्याख्यान, पावर पॉईंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर,नाटक–चलचित्र
संदर्भ ग्रंथ	१. देशपांडे, वि. भा., गाजलेल्या रंगभूमिका, रोहन प्रकाशन, पुणे. २. बांदिवडेकर, चंद्रकांत, मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता पब्लिशिंग, पुणे. ३. पाटील, गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई. ४. कुळकर्णी, वा.ल., साहित्य स्वरूप व समीक्षा, पाँप्युलर प्रकाशन, पुणे, ५. वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र– संपादक म. द. हातकणंगलेकर, अभिजात प्रकाशन, कोल्हापूर. ६. साहित्य : अध्यापन व प्रकार (वा.ल कुलकर्णी गौरवग्रंथ)– (संपादक) श्री. पु. भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेंडुलकर, अंजली कीर्तने, पाँप्युलर प्रकाशन, पुणे, ७. साहित्यवेध– के. रं. शिरवाडकर, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, ८. पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र, स्वरूप व समस्या, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. ९. महाजन, वंदना, स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य, विजय प्रकाशन, नागपूर. १०. सद्रे, केशव, संपा., साठोत्तरी मराठी समीक्षा, लोकवाङ्मय गृह , मुंबई, १९९६

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 219

Title of the course: सर्जनशील लेखन

(Creative writing)

Number of credits:4 Crative Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता	लेखनक्षमतांचा विकास घडवून आणण्यासाठी सर्जनशील लेखन हा विषय महत्त्वपूर्ण आहे.
उद्दिष्टे	लेखनाविष्काराच्या नव्या विकसित शक्यता आजच्या काळात अभ्यासण्याची गरज आहे. विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व सर्जनशील आणि उपयोजनाच्या अंगाने कसे विकसित होईल हे तपासता येईल.
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन १ : लेखनक्षमतेची विकसनशीलता १.सृजनात्म लेखनाचे स्वरूप २.सृजनात्मक लेखन प्रक्रिया श्रेयांकन २ : साहित्याचे घटक आशय, रचना व मांडणी, साहित्य प्रकार, भाषा श्रेयांकन ३ : अ. लेखनक्षमतेतील भावात्मकता आणि विचार १.पद्यरचना : कविता, गीत, गीतकाव्य, गझल २. गद्य लेखन : कथा, कादंबरी, नाटक, चरित्र श्रेयांकन : सर्जनशील लेखन १. कविता २. कथा ३. ललितबंध ४. एकांकिका
अध्ययन पध्दती	व्याख्यान, पावर पॉईंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर, नाटक–चलत्चित्र
संदर्भ ग्रंथ	१. फडके, ना., सी., प्रतिभा साधन, व्हिनस प्रकाशन, पुणे. २. पाटील, आनंद, सृजनात्मक लेखन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. ३. राजाध्यक्ष, विजया, संवाद, ४. जोशी, चंद्रहास, मराठी लेखन दर्शन, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे. ५. मराठी भाषा उगम आणि विकास, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे. ६. लांडगे, संजय, उपयोजित मराठी, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे. ७. पाटील, आनंद, सृजनात्मक लेखन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. ८. यादव, आनंद, साहित्य निर्मिती प्रक्रीया, मेहता पब्लिकेशन हाऊस, पुणे. ९. भट, सुरेश, गझलनामा

GOA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF MARATHI

Course code: MRO- 221

Title of the course: मराठी विनोदी साहित्याचा अभ्यास

(Marathi Comedy Literature)

Number of credits:4 Number of hours: 48

Marks: 100 w. e .f. 2018-2019

आवश्यकता	विनोदी साहित्य हा साहित्याचा महत्त्वाचा प्रकार आहे. काळानुरुप विनोदी साहित्य नवनव्या शैली आणि रुपात प्रकट झाले. या प्रकाराचा झालेला विकास समजून घेणे आवश्यक आहे.
उद्दिष्टे	विनोदी साहित्याची परंपरा आणि त्याचे स्वरुपविशेष विद्यार्थ्यांना समजून सांगणे.
अभ्यासक्रम	श्रेयांकन १ : विनोदी साहित्य संकल्पना व स्वरूप श्रेयांकन २ : मराठीतील विनोदी साहित्याची परंपरा श्रेयांकन ३ : सुदाम्याचे पोहे – श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर श्रेयांकन ४ : व्यक्ती आणि वल्ली – पु. ल. देशपांडे
अध्ययन पध्दती	व्याख्यान, पावर पॉईंट सादरीकरण, श्राव्यमाध्यमांचा वापर, चलत्चित्र
संदर्भ ग्रंथ	१. गाडगीळ, गंगाधर, सात मजले हास्याचे, सुरेश एजन्सी, पुणे. २. पवार, गो.मा., विनोद तत्त्व आणि स्वरुप, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई. ३. वाजपेय, अशोक, साहित्य विनोद, नॅशनल पब्लिशिंग हाऊस, नवी दिल्ली, घ**ह्म. ४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड सातवा, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.